

Organic Control System doo

Opšta pravila i uslovi o kontroli i sertifikaciji

1. Definicije

- 1.1 **Operator** u smislu ovih Pravila je fizičko ili pravno lice koje je odgovorno da obezbedi da se u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije organskih proizvoda, koja je pod njegovom kontrolom, postupa u skladu sa pravilima organske proizvodnje.
- 1.2 **OCS** - Organic Control System doo Subotica
- 1.3 **Pravila** - Opšta pravila i uslovi kontrole i sertifikacije
- 1.4 **Ugovor** - Ugovor o obavljanju kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji
- 1.5 **Kontrolna organizacija** – nezavisno pravno lice koje vrši kontrolu i sertifikaciju u organskoj proizvodnji
- 1.6 **OCS standard** - standard priznat od strane EC kao ekvivalentan sa Uredbom saveta (EZ) 834/2007 i Uredbom komisije (EZ) 889/200

2. Propisi

- 2.1 OCS obezbeđuje postupak kontrole i sertifikacije koji je usklađen sa Zakonom o organskoj proizvodnji Republike Srbije ("Sl. glasnik RS", br. 30/10 i 17/2019 - dr. zakon) i pratećim Pravilnicima - Pravilnik o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje ("Sl. glasnik RS", br. 95/20 i 24/21) i Pravilnik o dokumentaciji koja se dostavlja ovlašćenoj kontrolnoj organizaciji radi izdavanja potvrde kao i o uslovima i načinima prodaje organskih proizvoda, ("Sl. glasnik RS" br. 88/16).
- 2.2 Pomenuti propisi, kao i svi ostali bitni dokumenti vezani za organsku proizvodnju se nalaze na zvaničnoj internet stranici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, <http://www.minpoli.gov.rs/organska/>
- 2.3 Na zahtev Operatora OCS može dostaviti elektronsku verziju navedenih propisa.
- 2.4 Za proizvode namenjene izvozu na tržište Evropske Unije, kontrola i sertifikacija se sprovodi u skladu sa [OCS standardom](#) i Instrukcijom kojom se utvrđuju uslovi za proizvodnju, kontrolu i sertifikaciju organskih proizvoda koji se izvoze na tržište Evropske unije (videti na <http://www.minpoli.gov.rs/organska/>)
- 2.5 Sertifikovani Operatori stiču pravo na korišćenje oznake i koda za sertifikovane organske proizvode u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji i pratećim pravilnicima, odnosno OCS privatnim standardom. Na zahtev Operatora OCS će dostaviti oznake u formi grafičkog znaka. Operatori su u obavezi da se pridržavaju pravila obeležavanja organskih proizvoda u skladu sa gore navedenim propisima.

3. Pristup kontroli i sertifikaciji

- 3.1 OCS Operatoru šalje Info paket koji sadrži Informacije o programu kontrole i sertifikacije i potvrđivanja u organskoj proizvodnji i Prijavu za kontrolu i sertifikaciju.
- 3.2 U slučaju da je Operator uvoznik OCS će dostaviti Operatoru i obrazac Prijave za kontrolu uvoza radi izdavanja Potvrde koju je uvoznik u obavezi da popuni i dostavi OCS-u prilikom svakog uvoza organskih proizvoda.
- 3.3 Operator koji se u OCS nalaze u sistemu kontrole i sertifikacije organske biljne ili stočarske proizvodnje dostavljaju Prijavu za kontrolu i sertifikaciju najkasnije do 30. aprila tekuće godine.
- 3.4 Podaci iz Prijave se analiziraju, ukoliko je Prijava kompletna i ukoliko je OCS u mogućnosti da pruži zatraženu uslugu, Prijava se overava.
- 3.5 Na osnovu podataka iz Prijave za kontrolu i sertifikaciju izrađuje se cenovna ponuda za kontrolu i sertifikaciju odnosno potvrđivanje.
- 3.6 Za svaku dostavljenu pojedinačnu Prijavu za kontrolu uvoza radi izdavanja Potvrde OCS će izdati zasebnu Ponudu.
- 3.7 Operator overenu Ponudu dostavlja putem pošte ili elektronske pošte; po prihvatanju ponude, OCS Operatoru dostavlja Ugovor na potpisivanje.
- 3.8 Potpisivanjem Ugovora Operator se uključuje u organsku proizvodnju i dodeljuje mu se evidencioni broj.
- 3.9 Datumom potpisivanja ugovora počinje period konverzije. Dužina trajanja perioda konverzije je definisana Zakonom o organskoj

proizvodnji i pratećim pravilnicima, odnosno OCS standardom u zavisnosti od vrste biljne odnosno stočarske proizvodnje.

- 3.10 Operatoru se dostavlja radna dokumentacija u skladu sa prijavljenim aktivnostima:
 - Uputstva;
 - Zapise – evidencije;
 - Plan upravljanja organskom proizvodnjom.
- 3.11 Operatoru Skraćenje perioda konverzije odobrava nadležno Ministarstvo za poljoprivredu, a u slučaju kontrole i sertifikacije prema OCS standardu skraćenje perioda konverzije odobrava OCS u skladu sa navedenim standardom.
- 3.12 Zahtev nadležnom Ministarstvu za poljoprivredu podnosi Operator zajedno sa relevantnom dokumentacijom u skladu sa uputstvom nadležnog Ministarstva. Zahtev možete naći na internet adresi: <http://www.minpoli.gov.rs/organska/>
- 3.13 U skladu sa Ugovorom između Operatora i OCS-a, navedena pravila i uslovi proizvodnje su nepromenljiva i obavezna, osim u slučaju izmena i dopuna regulatornih akata odnosno propisa iz oblasti organske proizvodnje.

4. Kontrola

- 4.1 Pod kontrolom se podrazumeva fizička kontrola proizvodnih jedinica i kontrola dokumentacije.
- 4.2 Kontrola će biti obavljena najmanje jednom godišnje i obuhvatiće celokupan proces proizvodnje, fizičke preglede proizvodnih jedinica i dokumentaciju koja prati proizvodnju.
- 4.3 U toku godine OCS može da izvrši i vanrednu i/ili nenajavljenu kontrolu kod Operatora po osnovu procene rizika ili naknadno utvrđene neusaglašenosti.
- 4.4 Troškove smeštaja kontrolora OCS-a, po potrebi, snosi Operator. Operator je u obavezi da obezbedi vozilo u cilju nesmetanog i efikasnog obilaska parcela/terena tokom kontrole.
- 4.5 Operator je u obavezi da detaljno pre kontrole popuni Plan upravljanja organskom proizvodnjom (PUOP) i dostavi ga OCS-u.
- 4.6 Operatori koji su ranije bili u sistemu kontrole i sertifikacije drugih Kontrolnih organizacija, su u obavezi da uz PUOP dostave i eventualna obaveštenja o neusaglašenostima ili odbijanju izdata od strane prethodne kontrolne organizacije kao i dokaz o ispunjenju korektivnih mera.
- 4.7 Operator je u obavezi da dostavlja obaveštenja i dokumentaciju bitnu za kategoriju proizvoda prijavljenih za sertifikaciju, a koja se zahteva u skladu sa propisima organske proizvodnje. OCS će obavestiti Operatora ukoliko je potrebno da se dopuni dostavljena dokumentacija ili sprovedu dodatne aktivnosti (npr. otklanjanje prethodnih neusaglašenosti), neophodne za kontrolu.
- 4.8 Po kompletiranju dokumentacije i/ili završetku aktivnosti, kontrolor u dogovoru sa Operatorom zakazuje termin kontrole i dostavlja Plan kontrole.
- 4.9 Do odlaganja kontrole može doći u slučaju da se na proizvodnim lokacijama još ne odvijaju aktivnosti koje su predmet kontrole i koje mogu biti pregledane (npr. kasna prijava, na parcelama nema useva; nije izvršena nabavka organskih sirovina za preradu itd).
- 4.10 Kontrolor nakon obavljene kontrole sastavlja izveštaj i evidentira u nalazima iz kontrole odstupanja - neusaglašenosti ukoliko ih ustanovi.
- 4.11 Na završetku kontrole kontrolor će izneti nalaze iz kontrole i zatražiti dodatnu dokumentaciju ili dokaze koje Operator mora naknadno da dostavi. Operator je u obavezi da da predlog korektivnih mera koje će preduzeti. Kontrolor ne može da daje preporuke i konsultacije vezano za predloge korektivnih mera.

5. Metode

- 5.1 U cilju kontrole koriste se sledeće metode:

- 1) Razgovor sa osobama odgovornim za organsku proizvodnju i drugim licima koja mogu obezbediti informacije i dokumente o organskoj proizvodnji, sakupljanju samoniklog bilja ili uvozu;
 - 2) Fizički deo kontrole podrazumeva: Pregled proizvodnih jedinica, skladišnih prostorija, područja sakupljanja samoniklog bilja, otkupnih mesta i sl. Za pregled područja sakupljanja samoniklog bilja i plodova biće korišćene i mape područja sakupljanja. Sve mape, dokumenti o parcelama i skice pogona trebaju biti dostavljene OCS-u pre kontrole, a najkasnije u samoj prvoj kontroli na uvodnom sastanku. Operator mora voditi računa da dostavljene mape i skice prikazuju lokacije proizvodnje što detaljnije i sa što više proverljivih podataka;
 - 3) Kontrola svih podugovorenih jedinica sa skicama i mapama;
 - 4) Pregled i način upotrebe sredstava za ishranu bilja, način kontrole korova, zaštite od štetočina i bolesti, pregled nabavljenih semena i sadnog materijala, dokumentacija vezana za nabavku repromaterijala za proizvodnju, način pranja i čišćenja opreme, zaštita od štetočina u objekatima i sl;
 - 5) Kontrola knjigovodstva - računa i druge dokumentacije;
 - 6) Kontrolor sačinjava izveštaj o kontroli na predviđenom obrascu. Izveštaj i nalazi iz kontrole moraju biti potpisani (overeni) od strane kontrolora i predstavnika Operatora
- 5.2 Dodatna pojašnjenja o informacijama od značaja za kontrolu za svaku kategoriju možete naći ispod - pod naslovom B - Proizvodna pravila. Kontrolor može da zatraži i drugu dokumentaciju za koju proceni da je potrebna za pravilno utvrđivanje sledljivosti proizvodnje i bilansa.

6. Uzorkovanje

- 6.1 OCS ima pravo da sprovede uzorkovanja zemljišta, vode za navodnjavanje, predmeta opšte upotrebe, sredstava za ishranu i zaštitu bilja, stočne hrane, gotovih proizvoda i biljnog materijala, stočarskih proizvoda, koji su predmet kontrole i sertifikacije; kao i uzimanje briseva površina, opreme i mehanizacije. Troškove uzorkovanja i laboratorijskih analiza snosi Operator, ukoliko to drugačije nije definisano konkretnim aranžmanom (analize na zahtev kupca i sl).
- 6.2 OCS će uzeti tri uzorka, jedan uzorak ostaje Operatoru, drugi se šalje u laboratoriju a treći se čuva u prostorijama OCS-a. Ukoliko Operator želi da se rezervni uzorak pošalje na dodatnu analizu potrebno je da prethodno o tome obavesti OCS.
- 6.3 Uzorkovanje se obavlja u skladu sa procenom rizika kod Operatora. O uzorkovanju u skladu sa prethodnom procenom rizika Operator se obaveštava pre kontrole. Ukoliko kontrolor oceni na terenu, tokom kontrole da je potrebno, biće uzeti uzorci zemljišta ili proizvoda/sirovina za detaljnu hemijsku, a po potrebi i druge vrste analiza koja će se obaviti u akreditovanoj laboratoriji o trošku Operatora.
- 6.4 Uzorkovanje, putne troškove kontrolora, slanje uzoraka u laboratoriju i analize koje su rezultat dodatnih kontrola (kontrole po osnovu žalbe/prigovora treće strane, zahteva nadležnih državnih organa i dr.) plaća Operator.
- 6.5 OCS može na osnovu praćenja i procene kretanja količina organskih proizvoda na tržištu, informacija različitih učesnika na tržištu, samostalne procene rizika od strane kontrolora ili sertifikatora, kupiti organski proizvod na tržištu koji je sertifikovan od strane OCS-a i poslati u akreditovanu laboratoriju kako bi se uradile hemijske analize u cilju nadzora nad prodajom organskih proizvoda. Rezultat analize će biti indikacija za dalje postupke u sprovođenju kontrole kod Operatora. OCS snosi troškove kupovine i analiza kupljenih proizvoda sa tržišta. U slučaju da dalji postupci podrazumevaju dodatne kontrole i dodatne hemijske analize sve troškove snosi Operator.
- 6.6 OCS saraduje sa sledećim laboratorijama: Institut za ratarstvo i povrtarstvo Novi Sad, Zavod za javno zdravlje Subotica, Primoris Bulgaria AD, Enološka stanica Vršac doo Vršac, Eurofins Dr. Specht Laboratorien GmbH, Nemačka, Prirodno matematički fakultet Novi Sad, SP laboratorija Bečej, Agrobiolab Italia, Laboratorija INMES, Beograd, Gradski zavod za javno zdravlje Beograd, JU Veterinarski zavod Bihać, JU Veterinarski Institut Republike Srpske „Dr. Vaso Butozan“, Field Test d.o.o. Beograd. Po potrebi OCS

može sklopiti ugovor o za laboratorijsko ispitivanje sa drugim akreditovanim laboratorijama. Uzorci će biti poslani u jednu ili više laboratorija u zavisnosti od njihovog obima akreditacije i potrebnih analiza.

7. Sertifikacija

- 7.1 OCS sertifikuje sledeće kategorije proizvoda u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji ("Sl. glasnik RS", br. 30/10 i 17/2019 - dr. zakon) i pratećim pravilnicima:
 - 1) Organska biljna proizvodnja, uključujući i sakupljanje divljeg bilja iz prirodnih staništa, organsko seme, rasad i sadni materijal;
 - 2) Organsko stočarstvo i organski stočarski proizvodi,
 - 3) Organska hrana, organska stočna hrana, kvasci koji se koriste kao hrana i hrana za životinje kao i organski proizvodi iste vrste iz uvoza.
- 7.2 Proizvodi koje OCS sertifikuje u cilju izvoza na tržište EU ili kontroliše u cilju sertifikacije za Švajcarsko tržište pripadaju sledećim kategorijama:

A: Nепрераđени biljni proizvodi,
 B: Žive životinje ili nепрераđени proizvodi životinjskog porekla,
 D: Prerađeni poljoprivredni proizvodi koji se koriste kao hrana (osim vina),
 E: Prerađeni poljoprivredni proizvodi koji se koriste kao hrana za životinje.
- 7.3 Odluku o dodeljivanju sertifikata i znaka organskog porekla OCS zasniva na izveštaju iz kontrole i priložima/dokumentima koji su sastavni deo izveštaja, kao i rezultatima analiza i naknadno dostavljenim dokumentima dokazima od strane Operatora. Kontrolor koji obavlja kontrolu kod Operatora ne donosi odluku niti učestvuje u donošenju odluke o sertifikaciji i nije nadležan da se kod Operatora izjašnjava o mogućem ishodu kontrole.
- 7.4 Operator je dužan da blagovremeno obavesti OCS o svim promenama koje namerava da učini u procesu proizvodnje, na proizvodu ili u sistemu kvaliteta, a koje mogu da utiču na usaglašenost proizvodnje sa Zakonom o organskoj proizvodnji i pravilnicima, odnosno sa OCS standardom.

8. Grupna sertifikacija

- 8.1 Osim gore navedenog, grupna sertifikacija se može izvršiti ukoliko je ispoštovano sledeće:
 - 1) Predstavljen je detaljan odobren spisak članova grupe;
 - 2) Uspostavljen je pouzdan i u praksi primenjen sistem interne kontrole od strane Operatora/organizatora proizvodnje;
 - 3) Interni kontrolori imaju adekvatno znanje o organskoj proizvodnji;
 - 4) 100% članova grupe su prekontrolisani od strane internog kontrolora ili postoji jasan dokaz da sistem interne kontrole funkcioniše i da će svaki član grupe tokom proizvodne sezone biti prekontrolisan (utvrđen je jasan plan internih kontrola od strane Operatora/organizatora proizvodnje);
 - 5) Postoje zapisi o internim kontrolama članova grupe koji sadrže relevantne podatke o proizvodnji;
 - 6) Članovi grupe imaju osnovno znanje o organskoj proizvodnji uz evidenciju o održanim obukama;
 - 7) Vodi se jasna evidencija o primenjenim merama za datu proizvodnju - u zaštiti bilja, kontroli korova, osnovnom đubrenju ili prihranjivanju bilja, ishrani i lečenju životinja, itd. kod svakog člana grupe ponaosob;
 - 8) Obezbeđen sistem razdvajanja organske i konvencionalne proizvodnje i kod člana grupe i kod Operatora.
- 8.2 OCS svake godine vrši kontrolu određenog broja članova grupe u skladu sa procenom rizika kod datog Operatora.

9. Prethodne sertifikacije

- 9.1 Operator je dužan da u Planu upravljanja organskom proizvodnjom navede podatke o prethodnim sertifikacijama obavljenim od strane druge Kontrolne organizacije (domaće ili

- inostrane) kao i eventualno evidentirane neusaglašenosti i zadate korektivne mere. Takođe, dužan je da navede i ukoliko mu je sertifikacija od strane druge kontrolne organizacije odbijena (domaće ili inostrane), kao i razlog odbijanja. U slučaju prikrivanja navedenih podataka, OCS može raskinuti Ugovor i naplatiti celokupni iznos definisan Ugovorom/Ponudom.
- 9.2 Ako kontrolu podgovarača vrše druge kontrolne organizacije, Operator je u obavezi da dostavi pismenu saglasnost od strane podgovarača da OCS može razmenjivati podatke o obavljenim kontrolama sa kontrolnim organizacijama podgovarača.
- 10. Izdavanje (dodela) sertifikata**
- 10.1 Operatoru će biti izdat sertifikat pod sledećim uslovima, pri čemu svaki od navedenih uslova mora biti ispunjen:
- 1) Organska proizvodnja ili sakupljanje samoniklog bilja i plodova je sprovedena u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji i pratećim Pravilnicima i/ili OCS standardom;
 - 2) Uzgoj životinja je sproveden u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji i pratećim Pravilnicima i/ili OCS standardom;
 - 3) Prerada organskih proizvoda je u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji i pratećim Pravilnicima i/ili OCS standardom;
 - 4) Transport organskih proizvoda je u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji i pratećim Pravilnicima i/ili OCS standardom;
 - 5) Skladištenje organskih proizvoda je u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji i pratećim Pravilnicima/OCS standardom;
 - 6) Proces pakovanja je u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji i pratećim Pravilnikom i/ili OCS standardom;
 - 7) Označavanje organskog proizvoda je u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji i pratećim Pravilnicima i/ili OCS standardom;
 - 8) Ukoliko je u predviđenom roku sproveo korektivne mere koje onemogućavaju izdavanje sertifikata a određene su od strane sertifikatora;
 - 9) Sve aktivnosti koje su predmet kontrole su prijavljene blagovremeno.
- 11. Izdavanje (dodela) potvrde o organskim proizvodima iz uvoza**
- 11.1 Odluku o izdavanju potvrde za uvezene organske proizvode donosi OCS objektivno i transparentno, na osnovu kontrole i dostavljene dokumentacije od strane uvoznika.
- 11.2 Kupcu uvozniku će biti izdata Potvrda pod sledećim uslovima, pri čemu svaki od navedenih uslova mora biti ispunjen:
- 1) Uveženi organski proizvodi poseduju dokumentaciju o uvozu;
 - 2) Uveženi organski proizvodi imaju sertifikat ovlašćene organizacije za sertifikaciju organskih proizvoda iz zemlje porekla proizvoda i/ili zemlje izvoznice u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji i pratećim Pravilnikom;
 - 3) Uveženi organski proizvodi imaju sertifikat o inspekciji ili drugi dokumenat na kojem se navode proizvodi koji su predmet potvrđivanja u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji i pratećim Pravilnikom;
 - 4) Transport i skladištenje uvezenih organskih proizvoda je u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji i pratećim Pravilnikom;
 - 5) Označavanje organskog proizvoda je u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji i pratećim Pravilnikom;
 - 6) Ukoliko je u predviđenom roku sproveo korektivne mere koje onemogućavaju izdavanje Potvrde a određene su od strane sertifikatora.
- 11.3 Odbijanje sertifikacije/potvrđivanja može da bude rezultat neispunjenja bilo kojeg od gore navedenih uslova.
- 12. Održavanje sertifikata**
- 12.1 Postupak održavanja sertifikata se sprovodi kod Operatora kod kojih je sertifikat istekao a na zalihama imaju sertifikovane organske proizvode ili u naknadnom postupku posle suspenzije sertifikata.
- 12.2 Operator mora da obavesti OCS pisanim putem o sertifikovanim zalihama proizvoda za koje želi da produži važenje sertifikata, do 15 dana pre isteka važenja sertifikata.
- 12.3 Prilikom postupka održavanja sertifikata potrebno je da Operator dostavi dokaze o vrsti i količini organskih proizvoda u skladištu kao i količine i vrste organskih proizvoda koje su bile predmet trgovine u vremenu trajanja važenja sertifikata.
- 12.4 Održavanje sertifikata kao naknadne mere posle suspenzije sertifikata može biti donešeno tek posle obavljanja kontrole.
- 12.5 Održavanje sertifikata/potvrde se naplaćuje u skladu sa Ponudom.
- 13. Izmena obima sertifikovanih proizvoda**
- 13.1 Ukoliko Operator tokom trajanja Ugovora želi da proširi ili smanji obim sertifikacije, u smislu propisa/standarda, vrste proizvodnje, izmene površine, izmene u spisku kooperanata ili njihovih površina, Operator je u obavezi da na predviđenom obrascu Prijave obavesti OCS i dostavi novi Prilog 1, 2 i/ili 3. Novodostavljeni prilozi po prihvatanju od strane OCS-a u potpunosti zamenjuju stare. Dodatna kontrola će u tom slučaju biti sprovedena u skladu sa procenom OCS-a.
- 13.2 Smanjenje obima sertifikovanih proizvoda može biti rezultat gubljenja organskog statusa određenih proizvoda na sertifikatu kao mera nakon obavljenih dodatnih kontrola/istrage.
- 13.3 Proširenje ili smanjenje obima sertifikata može da bude predmet korekcije cene usluga OCS-a skladu sa Ponudom.
- 14. Suspendovanje sertifikata/potvrde**
- 14.1 Operatoru će biti suspendovan sertifikat (mera suspenzije) ukoliko postoji sumnja da je se u toku proizvodnje i naknadnim postupcima narušio organski integritet proizvoda. Mera suspendovanja sertifikata nastaje kao rezultat prigovora/žalbe kupca organskog proizvoda ili nadležnih organa (države u kojoj operator obavlja aktivnosti ili države u koju su organski proizvodi izvezeni) na organski status proizvoda (kao rezultat dodatnih hemijskih analiza) i/ili kao rezultat redovne godišnje/vanredne/nenajavljene kontrole i/ili kao rezultat pozivanja na organski status dela proizvodnje koja nije obuhvaćena važećim sertifikatom. Suspenzija može da se odnosi na celokupni asortiman proizvoda naveden na sertifikatu ili na deo asortimana.
- 14.2 Uvozniku će biti suspendovana potvrda kao mera sankcije ukoliko je naknadnim postupcima u toku obeležavanja i manipulisanja organskim proizvodima narušio organski integritet proizvoda i/ili u slučaju sumnje u organski status uvezenih proizvoda (npr. prisustvo nedozvoljenih supstanci, ukoliko je naknadno utvrđeno da nisu proizvedeni ili označeni u skladu sa pravilima organske proizvodnje, i sl).
- 14.3 Suspendovanje sertifikata/potvrde se izdaje na 30 dana tokom kojih je obavezna dodatna kontrola u prisustvu predstavnika Operatora odnosno Uvoznika. Suspenzija se može produžiti u cilju kompletiranja svih potrebnih elemenata za donošenje odluke o ukidanju suspenzije ili povlačenju sertifikata.
- 14.4 Tokom suspendovanja sertifikata/potvrde Operator ne može da trguje sa proizvodima na koje se suspenzija odnosi uz istovremeno pozivanje na njihov organski status.
- 15. Povlačenje sertifikata/potvrde**
- 15.1 Operatoru će biti povučen sertifikat, kao naknadna mera posle suspenzije, ukoliko u tom periodu kontrolisani Operator nije omogućio dodatnu kontrolu procesa proizvodnje, dokumentacije, skladišnih prostorija, uzimanje uzoraka za analizu ili se tokom dodatne kontrole/istrage utvrdilo narušavanje integriteta organskog proizvoda.
- 15.2 Operatoru će sertifikat biti povučen bez primene mere suspenzije ukoliko odbije saradnju sa OCS-om, prikriva podatke od značaja za

- sertifikaciju, krivotvori podatke ili dokumenta bitna za sertifikaciju, krivotvori sertifikat ili zloupotrebi sertifikat OCS-a.
- 15.3 Uvozniku će biti oduzeta potvrda, kao naknadna mera posle suspenzije, ukoliko se tokom kontrole utvrdi da je uvoznik naknadnim postupcima narušio organski integritet proizvoda ili ako se dokaže da uvezeni proizvodi nisu proizvedeni u skladu sa pravilima organske proizvodnje, tj. da su izgubili status.
- 15.4 Operator odnosno Uvoznik je u obavezi da po povlačenju sertifikata obezbedi odvajanje od ostalih organskih proizvoda, uklanjanje obeležja organske proizvodnje i brzo i efikasno povlačenja proizvoda sa tržišta i o tome obavesti OCS i nadležni državni organ.
- 15.5 U slučaju da se Operator ne pridržava odredbi Ugovora o kontroli i sertifikaciji Sertifikat/Potvrda takođe mogu biti povučeni.
- 15.6 Važeći sertifikat/potvrda može da bude povučen i ukoliko:
- 1) Operator/uvoznik raskine ugovor o kontroli i sertifikaciji u toku perioda validnosti sertifikata/potvrde;
 - 2) Odbije kontrolu koja je najavljena (ili nenajavljena);
 - 3) Ne sprovede korektivne mere u skladu sa definisanim rokovima.
- 15.7 Opisani postupci održavanja, proširenja, suspenzije i povlačenja sertifikata se jednako primenjuju i na grupnu sertifikaciju.
- 15.8 Operatoru sertifikat/potvrda može biti povučena po osnovu zahteva nadležnih organa.

16. Neusaglašenosti koje utiču na status organskog proizvoda

- 16.1 Operator je u obavezi da preduzme mere sprečavanja narušavanja organskog integriteta proizvoda tj. proizvodnje, odnosno da preduzme mere predostrožnosti u svakoj fazi proizvodnje, kao i prilikom daljeg rukovanja organskim proizvodima, njihovom skladištenju i distribuciji kako bi izbegao kontaminaciju organskih proizvoda proizvodima i supstancama koji nisu dozvoljeni u organskoj proizvodnji. Takođe, Operator je u obavezi da preduzme mere u cilju sprečavanja zamene organskih proizvoda proizvodima koji ne potiču iz organske proizvodnje.
- 16.2 O primenjenim merama predostrožnosti Operator mora voditi zapise.
- 16.3 Postupci koji narušavaju organski integritet proizvoda su:
- 1) Mešanja proizvoda iz organske proizvodnje sa konvencionalnim proizvodima prilikom transporta, rukovanja proizvodima ili skladištenja;
 - 2) Slučajan ili nameran tretman/prenos nedozvoljenih sredstava na parcele uključene u organsku proizvodnju (npr. prenos pesticida sa susednih konvencionalnih parcela, tretman nedozvoljenim sredstvima u organskoj proizvodnji i sl);
 - 3) Svesno ili nesvesno izlaganje proizvoda zabranjenim hemijskim/zagadjujućim supstancama (npr. supstancama koje se koriste u postupku DDD, sredstvima za čišćenje ili dezinfekciju, derivatima nafte tokom skladištenja ili transporta organskih proizvoda i sl);
 - 4) Upotreba lekova u tretmanu životinja bez dozvole nadležnog veterinarara, ili preventivna upotreba lekova;
 - 5) Nedozvoljene intervencije na životinjama ili nepoštovanje dobrobiti životinja;
 - 6) Nevoljno izlaganje proizvoda zabranjenim hemijskim supstancama (avio-tretiranje okolnih poljoprivrednih površina ili površina na kojima se sakuplja samoniklo bilje i sl...)
 - 7) Ukoliko Operator nema adekvatnu kontrolu nad odobrenim članovima grupe, podugovorenim jedinicama ili drugim subjektima koje je uključio u organsku proizvodnju
 - 8) Označavanje proizvoda kao organskih proizvoda, a koji nisu sadržani na Sertifikatu/Potvrdi;
 - 9) Utvrđivanja paralelne proizvodnje koju Operator nije prijavio;
 - 10) Značajno odstupanje ulaznih i izlaznih količina proizvoda (odstupanje u masenom bilansu);
 - 11) Ne može da se utvrdi sledljivost organskog proizvoda;
 - 12) Po zahtevu ovlašćenog inspektora nadležnog Ministarstva za poljoprivredu a u skladu sa Zakonom.
- 16.4 Kada se kod Operatora utvrde postupci koji narušavaju organski integritet, odnosno kada Operator nije primenio mere predostrožnosti ili te mere nisu adekvatne, kao i u slučajevima

kada ne postoje adekvatni dokazi o primenjenim merama, može doći do odbijanja, suspenzije ili povlačenja sertifikata.

17. Pravo na žalbu

- 17.1 Ukoliko se odbije izdavanje Sertifikata/Potvrde ili u slučaju suspenzije ili povlačenja Sertifikata/Potvrde Operator/Uvoznik ima pravo žalbe koja se
- 17.2 rešava u skladu sa procedurom OCS-a.
- 17.3 Operator ima pravo na prigovor na rad osoblja OCS-a ili na žalbu protiv svake odluke sertifikatora ukoliko proceni da je doneta na njegovu štetu. Pravo na prigovore imaju i treća zainteresovana lica koja nisu korisnici usluga OCS-a. Žalba se podnosi u roku od 15 dana od dana prijema odluke o sertifikaciji, dok se prigovori mogu podnositi 15 dana nakon nastanka uzroka prigovora.
- 17.4 OCS će Operatoru/trećem licu po zahtevu proslediti obrazac za podnošenje žalbe/prigovora. Operator takođe može podneti žalbu na sopstvenom obrascu ili u formi pisma ili maila.
- 17.5 Po okončanju postupka za rešavanje prigovora ili žalbe, podnosilac se informiše o ishodu pisanim putem na način koji ne ugrožava poverljivost uključenih strana.

18. Korišćenje sertifikata potvrde, koda i sertifikacionog znaka

- 18.1 Operator je dužan da poštuje pravila obeležavanja proizvoda koja su definisana standardima/propisima u skladu sa kojima Operator zahteva kontrolu i sertifikaciju proizvodnje.
- 18.1.1 Kod za tržište Srbije: RS-ORG-001
- 18.1.2 Kod za izvoz na tržište Evropske unije:
Za Operatore iz Srbije: RS-BIO-162,
iz Bosne i hercegovine: BA-BIO-162,
iz Republike Severne Makedonije: MK-BIO-162,
iz Crne Gore: ME-BIO-162,
- 18.2 OCS stavlja na raspolaganje Operatorima Uputstva za obeležavanje.
- 18.3 Nacionalni znak RS za organske proizvode i kod OCS-a se mogu koristiti za obeležavanje proizvoda čija tehnologija proizvodnje, metodi uzgoja i način sakupljanja samoniklog bilja i plodova ili uvoz organskih proizvoda zadovoljavaju uslove propisane Zakonom i Pravilnicima.
- 18.4 EU logo organske proizvodnje i kod OCS-a se mogu koristiti za obeležavanje proizvoda čija tehnologija proizvodnje, metodi uzgoja i način sakupljanja samoniklog bilja i plodova ili uvoz organskih proizvoda zadovoljavaju uslove propisane OCS standardom.
- 18.5 Pre izdavanja sertifikata, tj. pre puštanja proizvoda u promet Operator je obavezan da dostavi izgled etikete na autorizaciju sa navedenim oznakama organskog statusa, pri čemu je Operator dužan da deklarisanje i označavanje upakovanih namirnica sprovede po relevantnim državnim propisima ili propisima ciljanog/izvoznog tržišta.
- 18.6 Operator mora OCS-u dostaviti na odobrenje svaku izmenu ambalaže/etikete koja sadrži oznaku za organski proizvod.
- 18.7 Svi sertifikovani Operatori imaju pravo da koriste sertifikacioni znak OCS-a na sertifikovanim proizvodima.

Sertifikacioni znak OCS-a:

19. Prigovori Operatorima

- 19.1 OCS od Operatora zahteva da odmah po dobijanju prigovora na sertifikovane proizvode, o tome obavesti OCS na email adresu: sertifikacija@organica.rs kao i da vodi zapise o svim prigovorima dostavljenim u vezi sa njihovim organskim proizvodima i da te zapise stavi na raspolaganje kontrolorima tokom kontrole.

Organic Control System doo

Opšta pravila i uslovi o kontroli i sertifikaciji

19.2 Operator je u obavezi da preduzme odgovarajuće mere u odnosu na takve prigovore, i bilo koje druge nedostatke na proizvodu koje utiču na usaglašenost sa zahtevima za sertifikaciju. Operator je u obavezi da vodi zapise o postupcima rešavanja prigovora i da ih stavi na raspolaganje tokom kontrole.

20. Razmena informacija sa drugim sertifikacionim kućama i nadležnim organima

Potpisivanjem Ugovora o vršenju kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji, Operator prihvata dolenađene zahteve vezane za razmenu informacija:

1) Operator prihvata razmenu informacija i dokumentacije od značaja za sertifikaciju između OCS-a i drugih kontrolnih organizacija u slučajevima kada su podugovarači, dobavljači ili kupci Operatora kontrolisani od strane drugih kontrolnih organizacija;

2) Operator prihvata prenos informacija i dokumentacije od značaja za sertifikaciju između prethodne i nove kontrolne organizacije u

slučajevima gde Operator i / ili podugovarači tog Operatora menjaju kontrolnu organizaciju;

3) Operator prihvata da bez odlaganja obavesti OCS ukoliko donese odluku da se povlači iz kontrolnog sistema (odustaje od kontrole i sertifikacije). U ovom slučaju OCS će čuvati informacije i dokumentaciju od značaja za sertifikaciju u periodu od najmanje 5 godina;

4) Operator prihvata da obavesti OCS bez odlaganja o bilo kakvoj neregularnosti ili prekršaju koji utiče na organski status svog proizvoda ili organskih proizvoda isporučenih od drugih operatora ili podugovarača.

5) OCS, kao ovlašćena kontrolna organizacija za organsku proizvodnju od strane nadležnog Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (MPŠV), dostavlja MPŠV podatke definisane ovlašćenjem i Zakonom o organskoj proizvodnji i pratećim aktima.

6) U slučaju sertifikacije u skladu sa OCS standardom OCS ima pravo da informacije od značaja vezane za sertifikovane organske proizvode koji su namenjeni izvozu na tržište EU razmenjuje sa nadležnim organima Evropske unije.